

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

ประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิก
สำหรับการส่งเสริมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด
ของผู้ที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช
เชียงใหม่ของ จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางสาวชรินทร์ บุญเรือง

ปริญญา

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีลักษณ์ วรรณฤทธิ

บทคัดย่อ

โรคเบาหวานเป็นโรคเรื้อรัง หากผู้ที่เป็นโรคเบาหวานควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด
ไม่ได้ อาจทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนเฉียบพลันหรือเรื้อรังขึ้น การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษา
ปฏิบัติการมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิก
สำหรับการส่งเสริมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 โรงพยาบาล
สมเด็จพระยุพราชเชียงใหม่ของ จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่ เดือน มีนาคม ถึง เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2555
โดยใช้กรอบแนวคิดการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกของสภาวิจัยทางการแพทย์และสุขภาพแห่งชาติ
(National Health and Medical Research Council [NHMRC], 1999) ประเทศออสเตรเลีย กลุ่ม
ตัวอย่างมี 2 กลุ่มคือ พยาบาลวิชาชีพจำนวน 5 ราย และกลุ่มตัวอย่างผู้ที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2
ที่มารับการรักษาที่คลินิกเบาหวาน แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชเชียงใหม่ของ
จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มก่อนการใช้แนวปฏิบัติ จำนวน 105 ราย และกลุ่มที่มี
การใช้แนวปฏิบัติ จำนวน 112 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลมี 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1
ประกอบด้วย 1) แนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมการควบคุมระดับน้ำตาลใน
เลือดของผู้ที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 2) คู่มือการให้ความรู้เกี่ยวกับการควบคุมระดับน้ำตาลใน
เลือดของผู้ที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 สำหรับพยาบาล และ 3) คู่มือการปฏิบัติตัวในการควบคุม
ระดับน้ำตาลในเลือดสำหรับผู้ที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ส่วนที่ 2 เครื่องมือรวบรวมข้อมูล
ผลลัพธ์ ประกอบด้วย 1) แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ที่เป็น

โรคเบาหวานชนิดที่ 2) แบบสอบถามพฤติกรรมควบคุมน้ำตาลในเลือดของผู้ที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 และ 3) แบบบันทึกระดับน้ำตาลในเลือด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า

1. ในกลุ่มตัวอย่างที่มีการใช้แนวปฏิบัติพบว่า ร้อยละ 75.9 ของผู้ที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 มีความรู้เกี่ยวกับการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดอยู่ในระดับสูง เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่างก่อนการใช้แนวปฏิบัติซึ่งมี ร้อยละ 58.1
2. ในกลุ่มตัวอย่างที่มีการใช้แนวปฏิบัติพบว่า ร้อยละ 87.5 ของผู้ที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 มีพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดโดยรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่างก่อนการใช้แนวปฏิบัติซึ่งมี ร้อยละ 42.9
3. ในกลุ่มตัวอย่างที่มีการใช้แนวปฏิบัติพบว่า ร้อยละ 62.5 ของผู้ที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ที่สามารถควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่างก่อนการใช้แนวปฏิบัติซึ่งมี ร้อยละ 35.2

ผลการศึกษารังนี้แสดงถึงประสิทธิผลการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิก สำหรับการส่งเสริมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชเขียงของ จังหวัดเขียงราย ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้มีการใช้แนวปฏิบัติดังกล่าว เพื่อพัฒนาคุณภาพการพยาบาลต่อไป

Independent Study Title	Effectiveness of Implementing Clinical Nursing Practice Guidelines for Promoting Glycemic Control Among Persons with Diabetes Type 2, Chiang Khong Crown Prince Hospital, Chiang Rai Province
Author	Miss Charinrut Boonruang
Degree	Master of Nursing Science (Adult Nursing)
Independent Study Advisor	Assistant Professor Dr. Taweeluk Vannarit

ABSTRACT

Diabetes mellitus (DM) is a chronic disease. If persons with DM cannot control their blood sugar levels, acute or chronic complications may develop. This operations study aimed to determine the effectiveness of implementing clinical nursing practice guidelines (CPGs) for promoting glycemic control among persons with diabetes type 2 at Chiang Khong Crown Prince Hospital in Chiang Rai Province from March to July 2012. The study was based on a framework of implementing clinical practice guidelines from the Australian National Health and Medical Research Council (NHMRC, 1999). There were 2 groups of participants: 5 registered nurses and 217 persons with diabetes type 2. Persons with diabetes were divided into 2 groups, 105 in the group before implementing CPGs, and 112 in the group during implementation of CPGs. The study instruments consisted of two Parts. Part 1 consisted of 1) clinical nursing practice guidelines for promoting glycemic control among persons with diabetes type 2, 2) handbook for glycemic control among diabetes type 2 for nurses, and 3) handbook for glycemic control among diabetes type 2 for persons with diabetes type 2. Part 2, data collection instruments, consisted of: 1) glycemic control knowledge test for persons with diabetes type 2, 2) glycemic control behaviors questionnaires, and 3) blood sugar recording form. Data was analyzed by descriptive statistics.

The findings revealed that:

1. In the CPGs implementation group, 75.9% of persons with diabetes type 2 in the group had high levels of glycemic control knowledge as compared to 58.1% in the before CPGs implementation group.

2. In the CPGs implementation group, 87.5% of persons with diabetes type 2 had high levels of glycemic control behaviors as compared to 42.9% in the before CPGs implementation group.

3. In the CPGs implementation group, 62.5% of persons with diabetes type 2 could control their blood sugar levels as compared to 35.2% in the before CPGs implementation group.

The results of this study demonstrate the effectiveness of implementing clinical nursing practice guidelines for promoting glycemic control among persons with diabetes Type 2 at Chiang Khong Crown Prince Hospital in Chiang Rai Province. Therefore, promoting the continuation of implementing such CPGs is suggested in order to improve quality of care.